

23. 3.- 27. 3. 2020

Pa smo v drugem tednu takšnega »druženja«. Upam, da ste zdravi in da boste kos novim izzivom.

PON, 23. 3.

Ponovili ste znanja o pesniških sredstvih, rimah, stopicah, tako da lahko nadaljujemo z Prešernovim Uvodom h krstu pri Savici.

Besedilo v berilu ponovno preberi in odgovori v zvezek:

Pesem sestavljajo trije vsebinski deli, in sicer prve tri kitice opisujejo okoliščine, v katerih se dogodek odvija, v drugem - osrednjem delu spremljamo Črtomirov nagovor vojščakom, v tretjem pa je opis boja in stanje po njem.

Katere kitice bi uvrstil v osrednji, katere v tretji del?

Kako si razlagaš ime Črtomir?

Kaj Črtomir sporoča? Se bori le zato, da bi rešil sebe? Katere vrednote brani?

Ali dovoli svojim soborcem, da se predajo? Kaj meni o tistih, ki bi se predali?

Kakšno bo njihovo življenje? Zakaj se morajo Črtomirovi vojščaki boriti do smrti? Kako pesnik opisuje boj? Ali se temu »mesarskemu klanju« »pridruži« tudi narava?

Dogajanje je dramatsko stopnjevano.

Tema uvoda je svobodoljubna in narodoljubna.

SRE, 25. 3.

Danes si bomo ogledali še zgradbo pesmi:

Zapis v zvezke:

Uvod je zgrajen iz 25-ih trivrstičnic ali tercina, zadnja-26. pa je štirivrstičnica ali _____ . (dopolni)

Verz v pesmi je enajstzložen.

Stopica je jambaska. Izjema je le 21. kitica, saj je z nepredvidenim ritmom poudaril dogajanje. Živi ritem je pomembnejši od metrične sheme.

Rima je VERIŽNA – aba bcb cdc ...

V besedilu najdemo več primer ali _____, okrasnih pridevnikov, pretiravanje – mesarsko klanje, pa tudi PREIMENOVANJE ali METONIMIJO – orodje z delom, orožje z bojevanjem – » Ko niso meč sekira in lopata jih mogle ...«

Pesnitev je nastala iz bolečine ob tragični izgubi prijatelja Matije Čopa inob dokončni odpovedi Juliji. Ob izidu je pesnitev zbudila zadovoljstvo duhovščine, ki je v njej videla proslavljanje pokristjanjevanja, ker naj bi bil to smisel Črtomirjevega krsta.

ČET, 26. 3.

S tem smo zaključili obravnavo Prešernovih del (za letošnje leto).

Zato je smiselno, da preverite znanje.

Test rešite v zvezke, odgovore boste preverili naslednji teden.

PISNI PREIZKUS ZNANJA, FRANCE PREŠEREN

8. RAZRED

Ime in priimek: _____

ŠTEVILO TOČK: _____ / 70 točk

OCENA: _____

Kriterij ocenjevanja:

nezadostno 1 (do 35,5 točk)

zadostno 2 (od 36 do 45 točk)

dobro 3 (od 45,5 do 55 točk)

prav dobro 4 (55,5 do 62,5 točk)

odlično 5 (od 63 do 70 točk)

S R E Č N O!

1. Dopolni.

/22

France Prešeren se je rodil (datum in kraj rojstva) _____.

Z osmimi leti je odšel k stricu Jožefu v _____. Dve leti ga je poučeval sam, nato pa ga je vpisal v OŠ v _____. Bil je odličen učenec in zato vpisan v _____. Nato je šolanje nadaljeval še v _____ in _____.

Njegova mati je želela, da bi postal _____, vendar postal je _____.

Njegova najboljša prijatelja sta bila _____ in _____, njegova neuslišana ljubezen pa _____. Z _____ je imel (koliko?) _____ otrok/-e. O svojem očetu je v knjigi _____

_____ pisala tudi njegova hči Ernestina, pa tudi _____, ki je napisal Zgodbe o Prešernu. Prešeren je umrl zaradi(vzrok _____

smrti) _____, (kdaj?) _____. Pokopan je v _____, pokopališče, kjer je pokopan, pa se imenuje _____. Na dan njegove smrti praznujemo Slovenci _____. Njegova edina pesniška zbirka ima naslov _____, izšla pa je leta _____.

2. Dopolni.

/6

Zdravljico je Prešeren napisal leta _____. Kitica je oblikovana v podobi _____, zato pravimo, da je Zdravljica _____ pesem. _____ kitica je zbrana za slovensko _____. Uglasbil jo je _____.

3. K vsakemu Prešernovemu delu pripiši ustrezno pesniško obliko, in sicer tako, da na črtico pred naslov pesmi vpišeš ustrezno črko.

/7

_____ Povodni mož	A) balada
_____ Krst pri Savici	B) romanca
_____ Zdravljica	C) ep
_____ Turjaška Rozamunda	D) sonet
_____ Apel in čevljar	E) napitnica
_____ O Vrba!	
_____ Sonetni venec	

4. Napiši naslov pesmi, kateri pripada kitica: _____ /5

*So brž pridrvili se črni oblaki,
zasliši na nebu se strašno gromenje,
zasliši vetrov se sovražno vršenje,
zasliši potokov derečih šumenje,
pričjóčim po koncu so vstali lasje -
oh, Uršika zala, zdaj tebi gorje!*

Od kod je Prešeren črpal snov za pesem, iz katere je kitica?

Komu je posvetil to pesem? _____

Izpiši prvi verz in določi stopico.

_____ Stopica je _____

5. *Apel in čevljar*

/6

*Apel podobo na ogled postavi,
ker bolj resnico ljubi kakor hvalo,
zad skrit vse vprek poslušá, kaj zijalo
neumno, kaj umetni od nje pravi.*

V omenjeni pesmi se Prešeren norčuje iz _____. Zakaj?

Razloži verz: »Le čevlje sodi naj Kopitar!«

Koliko kitic ima omenjena pesem? ____ Poimenuj kitice: _____

Kako imenujemo vrsto verza v tej pesmi? _____

6. K vsaki črki v levem stolpcu na črtico dopiši ustrezno številko iz desnega stolpca.

/7

Ponavljjanje (anafora) A) _____	1 <i>troje iz dežele laške, troje iz dežele nemške, troje 'z štajerske in kranjske,</i>
Metafora B) _____	2 <i>oblake, žlahtne, snubače, domače, poslane, rane ...</i>
Samoglasniški stik/asonanca C) _____	3 <i>srca od njih ognja vžgane</i>
Nagovor ali apostrofa D) _____	4 <i>glas ne laže</i>

Poosebitve/personifikacija E) _____	5 nje pogledi svetle strele
Okrasni pridevek F) _____	6 Bog jo živi gospodično, Bog ji hčere daj enake,
Primeri ali komparacija G) _____	7 kamniti mizi, gospode žlahtne

7. Naštej vsaj 4 značilnosti balade.

/4

---

8. Odgovori na vprašanja, ki se navezujejo na pesnitev Krst pri Savici.

/6

Iz koliko delov je pesnitev Krst pri Savici? _____

Komu je Prešeren posvetil uvodni sonet? _____

Opisan je boj poganov in kristjanov. Kdo je bil vodja poganov? _____ Kdo je bil vodja kristjanov? _____

Kdo zmaga v boju? _____

Kaj se zgodi s Črtomirjem?

---

9. Odgovori na vprašanja, ki se navezujejo na Sonetni venec.

/5

Komu je Prešeren posvetil Sonetni venec? _____ Kako to vemo?

Kako imenujemo zadnji sonet Sonetnega venca? _____

Opiši zgradbo Sonetnega venca (Koliko sonetov ga sestavlja in kako so med seboj povezani?).

---

10. Zakaj je prišlo do abecedne vojne in kdo je v njej sodeloval?

/2
